Raadsvoorstel

Onderwerp:	portefeuillehouder: Linda Nijssen
cultuurnota 2023-2026 gemeente Beesel	datum vergadering: 10 juli 2023
	zaaknummer: 0889314707

Samenvatting

In de cultuurnota 2023 – 2026 beschrijven we welke kansen en uitdagingen we op cultuurvlak binnen de gemeente Beesel zien. We hechten groot belang aan cultuur; we zien het als het cement binnen onze gemeenschap. Het geeft binding, saamhorigheid en levendigheid binnen onze kernen. Mede door de vele activiteiten die georganiseerd worden en de verenigingen die actief zijn. Deze koesteren en omarmen we. Cultuur heeft op diverse gebieden positieve raakvlakken met bijvoorbeeld gezondheid. Cultuur moet in integrale samenhang met andere beleidsvelden zoals jeugd, onderwijs, Wmo en gezondheid bezien worden.
Deze nota is aangepast op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen waar we binnen Beesel op cultuurvlak mee te maken hebben. En beschrijft de kansen en bedreigingen.

Voorstel

- In te stemmen met de beleidsnota cultuur 2023 – 2026;
- In te stemmen met inzet van een cultuurmakelaar vooralsnog gedurende 3 jaar en toekomstige aankoop van kunst in de openbare ruimte te dekken uit de investeringsreserve.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

In de kadernota sociaal domein hebben we onze visie op het sociaal domein breed verwoord en daarmee ook voor cultuur. We streven naar een gezonde, levendige samenleving, waarin onze inwoners een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven ervaren en actief participeren.
De gemeente Beesel hecht veel waarde aan cultuur en ziet dit als een onmisbaar onderdeel in onze samenleving. Cultuur bindt mensen, zorgt voor levendigheid in de gemeente en schept vernieuwing. Daarnaast stimuleert het een zinvolle en plezierige vrijetijdsbesteding voor onze inwoners en de ontwikkeling van creativiteit. Cultuur brengt jong en oud in beweging. We voorkomen eenzaamheid en daarmee het collectieve beroep op (dure) maatwerkvoorzieningen.

2. Doelstelling

Samen met onze partners en inwoners versterken we onze unieke culturele identiteit en stimuleren we onderlinge samenwerking. Het culturele veld en onze inwoners zijn actief betrokken bij de uitvoering van en deelname aan kunst, cultuur en erfgoed in onze gemeente/gemeenschap. We bevorderen de beleving van (im)materieel erfgoed in projecten en stimuleren het behoud hiervan. Onze doelstelling luidt daarom als volgt: *In Beesel is veel te beleven en is cultuur toegankelijk en zichtbaar voor iedereen.* In de nota wordt deze doelstelling verder uitgewerkt in ambities en subdoelstellingen.

3. Uitgangssituatie

In 2017 is de cultuurnota vastgesteld voor periode 2017 - 2020. De pijlers die destijds beschreven zijn, blijven grotendeels overeind, maar dienden wel herijkt te worden. Het doel van deze nota is om het beleid in lijn te brengen met de huidige stand van zaken, verbeterpunten op te pakken en beschrijft de koers voor de periode 2023 - 2026.
De afgelopen jaren heeft onze gemeente een financiële positie gekend die niet altijd rooskleurig was. Noodgedwongen is hard geknepen in budgetten en was er weinig speelruimte. Ook daar waar het cultuur en aanverwante raakvlakken betrof is flink afgeschaald. We hebben een duidelijk beeld waar prioriteiten dienen te liggen en is een duidelijk beeld wat we beogen en met welke middelen we onze doelen kunnen bereiken. We willen de basis weer op orde krijgen.
Bij de totstandkoming van dit nieuwe cultuurbeleid hebben we goed geluisterd en opgehaald waar behoeftes liggen. We hebben diverse gesprekken gevoerd en zijn de dialoog aangegaan met lokale verengingen, vertegenwoordigers van de gemeenteraad en andere partners die betrokken zijn in het culturele veld. Dit proces heeft een waardevolle betekenis gehad voor de cultuurnota. Er is van ‘buiten naar binnen’ gedacht en hiermee invulling gegeven aan hetgeen er nu echt binnen de Beeselse gemeenschap leeft en speelt. Met de beleidsnota als koersdocument gaan we komende periode verder aan de slag met de nadere uitwerking en implementatie.

4. Rol gemeente

Een goede samenwerking tussen inwoners, partners, verenigingen en gemeente vinden wij belangrijk. Hier hebben we de laatste jaren in een continu proces op ingezet. Samen met partners en inwoners willen we een bloeiende gemeente zijn, waarin het fijn is om te wonen, werken en recreëren. We omarmen ons (im)materieel erfgoed en rijke culturele leven. We zien de uitdagingen liggen en pakken kansen die zich voordoen om ons als gemeente te profileren en een sterke positie in de regio te pakken. Hiermee geven we ook onze recreatieve en toeristische sector een sterke impuls.

5. Toelichting

a. Financieel

In deze beleidsnota wordt een claim voor tijdelijke formatie-uitbreiding (voor een periode van 3 jaar) gedaan, namelijk de cultuurmakelaar. In de kadernota is reeds aangegeven dat de beleidskaders en financiële paragraaf verwerkt gaan worden in de begroting 2024. In de kadernota is nog niet opgenomen welke financiële consequenties verbonden zijn aan de cultuurmakelaar. Onderstaand wordt dit inzichtelijk gemaakt.

Vraag	Budget	Dekking
Cultuurmakelaar (1 Fte) voor een periode van 3 jaar (2024-2026)	€ 93.000 per jaar	Investeringsreserve

We zetten deze cultuurmakelaar in gedurende de looptijd van de nota. Hij/zij gaat zich bezig houden met de uitvoering van projecten die voortvloeien uit deze nota.
We ramen daarom voor een **periode van 3 jaar** een bedrag van € 93.000 per jaar voor de inzet van deze cultuurmakelaar. Deze kosten dekken we uit de Investeringsreserve. Na deze periode, als de huidige doelen uit de nota zijn bereikt, bekijken we of en in welke vorm structureel formatie nodig is. Mocht er structurele formatie nodig zijn dan komen we daarvoor tzt bij de raad terug om hiervoor budget te vragen. Als er (tijdelijk) geen budget beschikbaar komt dan betekent dit dat wij onze ambities en verdere doorontwikkeling op het gebied van cultuur, zoals in de cultuurnota geschetst, niet kunnen realiseren.

Aankoop en onderhoud van Kunstwerken in de openbare ruimte

In de raadsvergadering van 11 november 2021 heeft destijds verantwoordelijk wethouder Roelofs de raad de volgende toezegging gedaan: ‘in de nieuwe cultuurnota wordt de mogelijkheid voor financiering van kunst bij nieuwe projecten in de openbare ruimte middels een 2% regeling overwogen’. Deze toezegging is toen gedaan naar aanleiding van een ingediende motie.

Het college heeft de voor- en nadelen uitgezocht en wenst deze toezegging op een andere wijze in te vullen in de cultuurnota.

De kosten voor aankoop van kunst mogen we niet activeren en afschrijven. We mogen deze kosten wel dekken uit reserves omdat het incidentele uitgaven betreft. In het verleden hadden we een reserve voor aankoop van Kunst in de openbare ruimte. In 2016 is door de gemeenteraad, bij de vaststelling van de Nota Reserves en voorzieningen 2016 besloten om deze reserve op te heffen. Het resterende bedrag in deze reserve (€ 70.000) is destijds toegevoegd aan de investeringsreserve. Daarbij is afgesproken dat toekomstige aankopen van kunst voor de openbare ruimte uit de investeringsreserve gedekt kunnen worden. We stellen daarom deze afspraak te handhaven. Hiermee ziet het college voldoende mogelijkheden om actief met kunst in onze gemeente aan de slag te gaan. In een nog nader vast te stellen kader wordt bepaald wanneer en hoe aanspraak gemaakt kan worden op de middelen uit deze investeringsreserve. Met andere woorden: de eisen die gesteld worden waaraan initiatieven en verzoeken moeten voldoen.

Voor het onderhoud van kunstwerken hebben we sinds 2022 geen structureel budget meer opgenomen. Om terugkerend onderhoud van kunstwerken in de openbare ruimte toch uit te kunnen voeren stellen we voor om hiervoor structureel een bedrag van € 2.000 voor op te nemen. Dit bedrag dekken we uit het ambitiebudget.
Ook eventuele projectkosten (niet zijnde de kosten voor de inzet van de cultuurmakelaar) die gemaakt worden om de doelen uit de beleidsnota te realiseren kunnen we incidenteel dekken uit het

ambitiebudget. Denk bijvoorbeeld aan jong talent dat we soms letterlijk een podium willen geven. Als hier kosten (bijvoorbeeld zaalhuur) aan verbonden zijn, dekken we dat uit dit ambitiebudget .
De hierboven genoemde financiële aspecten verwerken we in de begroting 2024 en verder.

Landschappelijke waardenkaart

Er wordt op dit moment een plan van aanpak uitgewerkt voor het opstellen van een landschappelijke waardenkaart. Een landschappelijke waardenkaart geeft inzicht in de waardevolle ruimtelijke structuren en gebieden van de gemeente. We starten met de uitwerking in 2024. We schatten in dat de initiële kosten ca. € 40.000 bedragen. De verwachting is dat een groot deel van deze kosten uit bestaande budgetten voor Duurzaamheid, groen en Omgevingsvisie gedekt kan worden. De exacte bedragen zullen naar verwachting in het derde kwartaal van 2023 duidelijk zijn. Het deel van de incidentele kosten van de landschappelijke waardenkaart waarvoor geen dekking binnen bestaande budgetten is kan gedekt worden uit de investeringsreserve.

b. Juridisch

c. Risico's

6. Visie Blij in Beesel

De beleidsnota sluit *inhoudelijk* aan op de onderdelen saamhorigheid, beleven, fijn wonen van Blij in Beesel. Wat betreft *proces* sluit het beleid aan bij gemeente in gemeenschap en samenwerking.

7. Toegankelijkheid

Niet van toepassing

8. Duurzaamheid

Niet van toepassing

Bijlagen

Cultuurnota 2023 - 2026 gemeente Beesel